

[Trump'n ran ile nkleer anlamadan ekilme karar Trkiye ekonomisini nasl etkileyecek](#)

ABD'nin P5+1 lkeleri ile ran arasnda imzalanan nkleer anlamadan ekilme kararın Trkiye'yi nasl etkileyeceğini deerlendiren ekonomi uzmanlar, karardan Trkiye ekonomisinin de olumsuz .etkileneceği grnde

Aran Haber Agency: ABD Bakan Donald Trump, 8 Mays'ta lkesinin P5+1 (ABD, Rusya, ngiltere, Fransa, in, Almanya) lkeleri ile ran arasnda imzalanan nkleer anlamadan ayrılacan ve 2015'te askya alınan ran ekonomik yapıtrmların en gl ekilde yeniden hayata geirileceğini aklad. Trump, 2015'te yapılan nkleer anlamann ran tarafından kendi amalar iin kullanıldn savunarak, "Bugn ABD'nin ran'la nkleer anlamadan ayrılacan ilan ediyorum. Tahran'a en st dzey ekonomik yapıtrmlar yeniden getireceiz" ifadelerini .kulland

ABD dnda anlamann taraf olan tm lkeler ABD'nin bu kararna katılmadkları ve karardan kayg duydukları aklarken ABD, ran'a ynelik yapıtrm kararın dier lkeler tarafından da uygulanmas ynde politika izleyeceğini iaretini verdi. Grevine yeni atanan ABD'nin Berlin Bykelisi Richard Grenell, ilk grev grnde "ran'da i yapan Alman irketleri derhal operasyonların kesmeli" ifadelerini ieren tweet atarken .ABD Bykelisi'ne Almanya'dan tepki ykseldi

'ABD'NN KARARI TRKYE'Y DE OLUMSUZ ETKLEYECEKTR'

ABD'nin ran'a yapıtrmlarından Trkiye'nin nasl etkileneceğini Sputnik'e deerlendiren ekonomist Arda Tunca, "ABD Trump'n geliyle birlikte uluslararası siyaseti geren, alevin stne krkle giden bir politika uygulamaya balad. Bu erevede ABD'nin Avrupa ile aras almaya balad. ran'a ambargoların kalkmasıyla birlikte pek ok irket ran'da i yapmaya balamt, Trkiye de yava yava ticaretini amaya balamt ran'la. Her ne kadar Avrupa 'Ben anlamay devam ettiriyorum' dese de bir hasar ortaya kacaktı nmzdeki dnemde. .Trkiye'yi de birtakm olumsuzluklar etkileyecektir; kurdaki oynamayla bunu grdk" dedi

ABD'nin hamlesinin, ran'n komusu olan Trkiye iin olumlu bir gelime olmadn vurgulayan Tunca, "Biz blgede bar ve ticaret gelisin diye mcadele ediyoruz ama ABD'nin politikası hi bara ynelik deil. Trkiye burada belki de Avrupa lkeleri ile ortak bir politika getirirerek bu sknty amann yolları arayacaktır. Trkiye ekonomisi asndan, ran ile gelien ticaret de gz nne alındnda bunun olumsuz bir gelime oldu muhakkak ama bu konu Trkiye'nin iradesiyle olan bir mesele deil. Trkiye bu iradeyi geri almak iin .siyasi ve ekonomik hamleler yapmalıdır ve yapacaktır diye dnyorum" diye konutu

TRUMP YNETMİNDEK ABD'NN BEKLENMEDK ADIMLAR ATACAINI NGREREK HAREKET ETMEMİZ' 'GEREKİYOR

ABD'nin yapıtrm kararın, sadece Trkiye'yi deil ran'la i yapan tm lkeleri olumsuz etkileyeceğini de belirten Tunca, "Ekonomik adan kimsenin faydasına olacak bir durum sz konusu deil. Sonuta yolda ilerleniyordu, yolun stne bir ta konu. Bu ta herkesin nne konu. ABD bu engeli her cephede kartıyor, dnya byle bir zorlukla kar karyaya anda. Almanya'da Merkel aklama yaptı, ABD Bykelisi'ni diplomasiyi renmeye davet ettiler. ABD'de u anda siyasi istikrar var m yok mu ondan da emin deiliz. Trump'n ilk bakan olduunda yola kt takm ortada yok. Dolaysıyla ABD'nin ne yapacan kestirebilmenin zor oldu bir ABD d politikayla kar karyayız. Buna kar herkesin bir duru sergilemesi gerekiyor. Fakat sonu itibarıyla hibir lke iin olumlu bir gelime deil. Obama dneminde ne yapıldysa tersine evirmeye alıyor Trump. Trump'n ynetimindeki ABD'den bu tip enteresan admlar atacan ngrerek hareket etmemiz gerekiyor" .ifadelerini kulland

'RAN'DA VE RAN'LA YAPAN RKETLERE YANSIMALARI OLACAK'

GCM Menkul Kymetler Aratırma Uzman Enver Erkan da Sputnik'e yaptı deerlendirmede ABD'nin ran'la yapılan nkleer anlamadan ekilmesinin, blgedeki riskleri arttıran bir durum olduğunu ifade ederek "Blgesel risklerin artması, elbette bizi de ister istemez iine eken bir durum. ran bizim nemli bir ticaret ortamı. ran'da i yapan ve ran'la i yapan irketlere baz yansımalar sz konusu olacaktır. Her ne kadar ambargo ABD ile snrl olsa da ABD, ran'la i yapan Avrupal ve Asyal irketlere daha mesafeli yaklaabilir.

Bu da baz lkeleri ya da irketleri ran'la i yapmaktan alkoyabilir. u anda ayyuka kan bir risk yok; Avrupa, ran'la anlamay devam ettiriyor. in, Hindistan, Japonya, Gney Kore gibi lkeler ran'dan petrol almaya devam edecekler. Bu adan baktmzda satn alma ambargosunun ABD ile snrl olmas ok snrl bir ran petrol arzn piyasadan ekecektir. Bu noktada felaket senaryosu ran'n da anlamadan ekilmesi olacaktır .ama imdilik byle bir durum yok” diye konutu

ABD'nin att admla petrol fiyatlarınn ykselebileceine iaret eden Erkan, “Petrol fiyatlarınn daha da ykselmesi, Trkiye asndan negatif bir senaryo olarak karmza kyor. Son dnemde zaten enerji fiyatlarında arttan dolay Trkiye'ni cari a, enflasyonu olumsuz etkileniyor. Bu noktada daha yksek petrol fiyatna dair senaryolarda Trkiye asndan enerji maliyetinin artmas ve etrafndaki jeopolitik risklerin artmas .balamnda daha olumsuz bir grntden sz etmek mmkn olabilir” diye konutu

'ABD RAN KONUSUNDA MTTEFKLERN YANINA EKEMED'

ABD'nin yaptrmlar nedeniyle Trkiye'nin nmzdeki dnemde Hakan Atilla davasna benzer davalarla kar karya kalp kalmayacan da deerlendiren Erkan, yle konutu: “O zamanki yaptrmlar uluslararası boyutlardaydı. Uluslararası anlamalara imza atm olanların tamamnn uymas gereken kurallard. ran bu nedenle o dnemi iine kapank olarak geirmek zorunda kald. imdiki durum farklı, ABD u anda dnya kamuoyunu yanna ekemedi, anlamann dier tm taraflar anlamaya ballkları bildirdiler. ran' denetleyen tek yetkili kurulu Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı, ran'n anlama artların ihlal etmediğini belirtti. ABD burada anlamay siyasi sebeplerle bitirmi grntsnde. ABD'nin mttefiklerini yanna ekememi olmas bu noktada olumlu bir durum. Fakat gayresmi baz durumlar olabilir. Gnmzde ekonomi nemli bir silah ve ABD de bu ekonomi silahın kullanan lkelerden. ABD ekonomi silahın kullanarak stratejik dmanlar zerinde baz tasavvurda bulunabilir. ran'n ekonomik olarak olumsuz etkilenmesi, Trkiye asndan da ”.olumsuz bir durum. Ancak cezai yaptrm sz konusu olmaz

'ABD'NN ATTII ADIMLARDAN TRKYE EKONOMS DE ZARAR GRYOR'

Son dnemde Trump'n ekonomi alanında ald korumacı tedbirler, Trkiye'yi yakından ilgilendiriyor. Mart ayında ABD'nin elik ithalatına ek gmrk vergisi getirmesi ve Trkiye'yi gmrkten muaf lkeler arasına almamasıyla, Trkiye'nin elik sektörde olumsuz etkileneceği yorumları yapıldı. Bu kapsamda nceki gn Rus metal reticisi MMK irketleri Grubu, Trkiye'deki MMK Metalrji fabrikasında scak haddelenmi elik rulo retimine yeniden balama kararını askya aldn, ABD'nin Avrupa lkelerine kar uygulamaya koyduu .gmrk vergileriyle ilgili belirsizliin bu kararda etkili olduunu aklad

Enver Erkan, Trump'n elie ek gmrk vergisi kararından Trkiye elik sektörünün olumsuz etkilendiğini vurgulayarak “Trump'n korumacı ticari tedbirleri, dier ihracatlar ve ithalatlar da etkileyecek bir durum. O yzden kresel ticarete dengeler deiecektir. Kresel ekonomiler zerinde daraltıcı bir etkisi sz konusu olacak ki bu noktada Trkiye'nin pazarlarının etkilenmemesi mmkn deil. Bu bakımdan bunun Trkiye'ye .ekonomik yansımalarının olacağı elbette ngrebiliriz” dedi

Ekonomist Arda Tunca da ABD'nin att adımlardan Trkiye ekonomisinin birincil olarak etkilendiğini vurgulayarak, “Trkiye artık unu grmeli; Trump'n iktidarda oldu bir ABD, Trkiye'ye her ekilde zarar verebilir. Buna gre tedbirler almamız lazım. Trump'n nmzdeki dnemde alaca tedbirlerin hepsi Trkiye'yi olumsuz etkiliyor, belki Meksika snrına yapılan duvarın dorudan olumsuz bir etkisi yoktur. Trkiye'nin yapması gereken ABD'den hem ulusal gvenliğe hem de ekonomimize gelebilecek zararları hesaplamalı. Bizim birok ABD'li dostumuz var, onlar da bu durumdan ikayetiler, ABD'li giriimciler de vatandaşlar da ikayeti. Son dnemde onaylanma oranı bu kadar hızla dm baka bir ABD Bakanı yok. Bizim de buna gre hareket etmemiz gerekiyor. ABD'nin att adımlardan dnya ekonomisi de Trkiye ekonomisi de zarar grebilir, bunu grmemiz gerekiyor. Trkiye'nin uluslararası ekonomik ve siyasi durumu da ok iyi .ynetebilmesi gerekiyor” diye konutu